

◆ ST. OLAV ◆

Nr. 28

Oslo, den 10. juli 1935.

47. årg.

Redaktør: M g r. I r g e n s. Medarbeidere: mrg. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland.

„St. Olav“ utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontor eller direkte, skriftlig i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt. for utlandet tilleg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. ihende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften.
„St. Olav“s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743 Redaktøren privat 14161 Redaksjonssekretæren privat 10695 — „St. Olav“s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 I, åpent torsdage fra 10—2 og 4—7. Lørdager fra 10—1. De øvrige dage fra kl. 10—4 Utbetalinger kun mandag kl. 3—4.

INNHold: „Hvad er det til så mange —?“ — Ministeren som blev munk — Katolisismen og vår personlighet - i forhold til samfund og stat — Kongens fortjenstmedalje i gull til Sigrid Øde — Stor katolsk kongress i Prag — Program for Olsok-Valfarten — Engelske trossfeller i Norge — 95 år — Vår feriekoloni — Herhjemme — og derute.

„Hvad er det til så mange —?“

Kjenner vi ikke alle til den mismotets stund hvor vi gripes av en dyp avmaktfølelse fordi det er så lite vi kan utrette og så meget som trenger hjelp? «Hvad kan det nytte altsammen?» sukker vi. «Hvad kan vel jeg gjøre —? Hvad har vel jeg å sette inn mot all den sorg, lidelse, sykdom og nød som livet rummer —? Kan jeg ikke like så godt opgi å forsøke på å hjelpe —? Hvad har jeg ene menneske å gi — hvad er det til så mange?»

Men om nu den som hadde de fem små brød i evangeliets beretning om den store bespising hadde sagt det samme — som jo også apostlene sa — og derfor hadde nektet plent ut å gi sine små brød fra sig, for hvad kunde de vel nytte til den uhyre menneskemengde som sultne og trette trengte føde og hvile? Kanhende vilde vi — om vi hadde vært i hans sted «brukt vår forstand» og resonert som så: «Jeg kan jo alltid dele med dem som står mig nærmest så der i allfall blir et par tre munnfulle til hver — jeg vil jo gjerne være snild. Men tenke på å hjelpe så mange med det jeg har er jo det glade vanvidd! Så optimistisk har ingen lov å være!» Det vilde være såre menneskelig om han hadde tenkt slik, som det er menneskelig at den samme tankegang besjeler så mange av oss den dag idag: «Hvad har jeg til så mange som trenger —? Likeså godt derfor gi op med engang og koncentrere sig om sig selv og sine nærmeste».

Men — vi tror jo på den hellige skrift. Og det vil jo si at vi ikke bare tror at det den forteller er sannt og har passert rent historisk — at vi t r o r vil jo tillike si: at vi tror det er sannt og riktig for oss også å handle slik som skriften beretter den d a g i dag — fordi biblen er «Livets bok» med livets egen

realitet «som det v a r i begynnelsen så n u o g a l l t i d». Så det er n u vi skal vise vår tro av våre gjeringer.

Og hvad beretter så skriften at gutten med de fem små brød gjorde?

Beholder han brødet selv? Forsøker han selv å få det til å rekke? Nei — han gir Kristus alt han har — —.

Og idet Kristus t a k k e r, formerer brødet sig imellem hans hender og glider som en ustanselig strøm fra dem over til apostlene, som deler ut og deler ut til alle er mette og der ennu er meget tilovers.

Hvorledes har gutten vært tilmote?

Vi kan tenke oss det — men ennu bedre vilde det være om vi kunde o p l e v e det!

Og vi har chanser til det — ti står vi ikke alle den dag idag overfor et samfund av mennesker hvorav så mange trenger hjelp — brød og hvile — materiell og spirituell støtte? Vi har chanser. hvis vi ikke faller for den fristelse å tenke når vi ser på det vi har å gi: «Hvad er det til så mange —? Hvor meget har jeg? hvad rekker jeg å lindre av sult og kulde, sykdom og arbeidsløshet — hvad rekker jeg å bringe av opplysning til hedningene? Lidelsene er for store og arbeiderne er for få og jeg er kun en eneste — — hvad kan jeg utrette mot vantroen, egoismen, hatet, likegyldigheten og materialismen?»

Jo — vi kan t r o, hvilket vil si at vi som gutten kan gi Kristus det vi har — vie alt vi eier til hans tjeneste. Våre beskjedne ferdigheter, våre små hjelpemidler, vår svake innflytelse, den knappe tid vi disponerer — alt det kan vi gi uten forbehold. Vi ofrer det til Kristussinnet som vi ønsker å tilegne oss

— vi gir det til Kristuskraften som lever i hver enkelt av våre medmennesker og som det gjelder å kalle på. Ti dette sinn og denne kraft formerer våre fem små brød. Kristus vandrer ikke mer iblandt oss — og vi kan derfor heller ikke vente å få se hans mirakler. Men vi vet gjennom troens gave at han er «med oss alle dager inntil verdens ende» — derfor burde vi også vite ved troens nåde at hans mirakler fremdeles gjentar sig selv om vi ikke ser dem. Vi har å handle som han har sagt oss vi skal gjøre — vi har å leve livet med ham i den åndelige verden som apostlene og den tids mennesker gjorde det i den fysiske.

Vi katoliker har å gjøre det — vi for hvem Kristus daglig fornyer sitt offer i den hellige messe. Bør det ikke serlig oss å leve livet i hans efterfølgelse — i hans ånd — i hans jordiske livs form?

«Hvad er det til så mange —?» — la denne mismotets tale fare! Der er alltid nokk til den ene til Kristus — til ham som tok imot enkens skjerv, tolderens gods, synderinnens salve fordi han kjente den gode vilje. Intet er så ringe at han ikke av sin godhet kan bruke det — ingen er så ringe at ikke hans gave blir mottatt når den gis med ydmykt hjerte og tillitsfull offerglede.

La oss da samles i bønn om å få dette hjerte og denne glade tillitsfullhet så mismotet aldri kan få bukt med oss — la oss be med ordene i denne søndags liturgi: «Herre, hør med miskundhet våre bønner og motta nådig disse dine tjenere og tjenestemenns offergaver for at det, som hver enkelt har ofret til ditt navns ære, må tjene alle til frelse!»

Ministeren som blev munk.

Pater Lu-Tseng-Tsiang.

«Når den ene av ektefellene i et lykkelig ekteskap dør uten at der er barn ser man ikke sjelden at den gjenlevende trer inn i et religiøst ordenssamfund» — for ca. 35 år siden sa den kinesiske minister i Petrograd disse ord til den unge mr. Lu, som dengang var legasjonssekretær og protestant og stod i begrep med å inngå ekteskap med en katolsk belgierinne mlle. Berte Bovy. Minister Shu-King-Shen fortsatte: «De, kjere venn, som i ordets gode forstand streber efter å bli europeisert og som nu skal gifte Dem med en utlending vil kanhende en dag bli ført til å gjøre det samme. Dersom De gjør det så tre inn i det allereldste ordenssamfund — det som inneberer den eldste ordenstanke — og bring med den noet tilbake til vårt land som ingen før Dem har forkynnt av personlig erfaring.»

Den nuverende pater Lu forteller dette i et verk om benediktinerordenen som han nettop har utgitt og nærmest beregnet til bruk for sine landsmenn — og han fortsetter: «Hvad min herre sa mig den gang er nu blit virkeliggjort. Den 4de oktober 1927 trådte jeg inn hos benediktinerne som er vestens eldste orden». Og ikke alene det: den 29ende juni i år mottok han prestevigslen i abbediet St. Andreas ved Brügge.

Det var i 1891 at den unge Lu-Tseng-Tsiang kom til den kinesiske legasjon i Petrograd for å utdanne sig til diplomatiet under veiledning av Shu-King-Shen. Lu giftet sig i 1899 og blev i 1906 Kinas minister i Haag efter i mellemtiden å ha konvertert under innflytelse av sin fromme og kloke hustru med hvem han levde det lykkeligste ekteskap. Efterpå var han atter en tid i Petrograd men i 1911 kalltes han tilbake til Peking hvor der da var blitt republikk og fikk betrodd den vanskelige stilling som utenriksminister — en stilling som han be-

kledde flere ganger under skiftende ministerchefer likesom han også selv en tidlang var statsminister. Han var stadig i kontakt med de europeiske regjeringer og var Kinas representant under fredsforhandlingerne i Versailles. Han nektet dog på sitt lands vegner å underskrive fredstraktaten da han fannt at Kinas rettferdige krav ikke var blitt tilgodesett.

Senere blev han Kinas minister i Bern og der hadde han den sorg å miste sin hustru. Han førte hennes avsjelede legem til Brüssel og besluttet selv å trekke sig tilbake fra verden. Han trådte som sagt inn i abbediet St. Andreas og den 15ende januar 1929 avla han de evige løfter efter to års noviciat.

Men lenge før hadde hans hovedinteresse været knyttet til katolismens seir i hans eget folk. Like siden sin konversjon hadde han arbeidet på dette — og han benyttet de mange anledninger som hans fremskudte stilling bød på til å forfølge dette som han anså for sitt livs mening. I 1912 foreslog han at der skulde opprettes en legasjon ved Vatikanet og at man utba sig en nuntius ved hoffet i Peking. Det lykkedes ham ikke å sette igjennem at Kina fikk en representant ved pavehoffet — derimot utsendte den Hellige Stol allikevel en apostolisk delegat til Kina, da Paven mente at dette vilde støtte den katolske Kirke i Østen. Lu selv var første gang i Rom da hans hustru lå farlig syk i Bern og han hadde da en privataudiens hos den Hellige Fader. Da han trådte inn i klostret meddelte han sin beslutning til Paven, kong Albert av Belgien og regjeringen i sitt eget land.

Til Paven skrev han at han nu vilde ofre sig helt for Gud og han mottok et svar fra kardinal Gasparri som på Pavens vegner tilsa ham en dyppølt personlig interesse som Pius XI også ved flere an-

ledninger har gitt bevis på. Til kong Albert skrev han at han selv vilde meddele at han trådte inn i et kloster i Belgien — et land hvor han jo hadde vært minister og som han var knyttet til med så dyrebare bånd. Kong Albert svarte med et egenhendigt brev som vidner om avsenderens dype religiøsitet og sans for alle åndelige verdier og dette brev var til stor glæde for Lu. Kongen skrev bl. an: «Jeg setter stor pris på at De har meddelt mig de ophøjede tanker som har ført Dem til Deres beslutning og til det hellige kall —. Å vie sig til Herrens tjeneste betyr for den som har fått denne nåde en fred i sjelen som er den største lykke jorden har å gi».

Til den kinesiske regjering skrev Lu: «Jeg blir munk, men mitt hjerte svikter ikke det land som jeg tilhører og hvis sorger og glæder jeg fremdeles vil ta del i».

Hans bestemmelse møtte til å begynne med dog ingen forståelse i Kina hvor man mangler alle forutsetninger til å gripe det ophøjede i den. Men igjennem hele sitt virksomme liv hadde Lu avgitt så mange beviser på klokskap og fremsynthet, karakterstyrke og uegennyttige sinnelag at mange

blev interessert i denne nye fase i hans liv og skrev til ham for å få nærmere opplysning om hans motiver som de visste måtte være edle og rene. Mange besøkte ham og rådførte sig med ham om alle sine vanskeligheter — likesom han i klostret spesielt studere sitt eget lands historie i den nyere tid og derved var istand til fremdeles å vise det diplomatiske tjenester. Således utga han i 1934 et skrift om den politiske situasjon i Mansjuriet som vakte berettiget opsikt og skaffet Kina en sympati landet neppe ellers hadde fått. Ved sin prestevigsel forleden mottok han også mange beviser på sine landsmenns hengivenhet og respekt — blandt annet sendte såvel regjeringschefen som presidenten og det kinesiske diplomati hjemme og ute mange praktfulle gaver. Det er altså ikke noe helt alminneligt levnetsløp pater Lu nu kan se tilbake på selv om dets nuværende ramme er en snever klostercelle. Lenge kommer han dog sikkert ikke til å bli der — Kina kaller på alle sine gode sønner og pater Lu akter å følge kallelsen. Hans liv vil atter bli viet sitt fedreland om enn det nu blir under andre former enn før.

Katolisismen og vår personlighet — i forhold til samfund og stat.

En av de tanker vi oftest hører fremsatt mot katolisismen er den at Kirken er «personlighetsdrende». Hvor mange mennesker som har konvertert i en litt eldre alder har ikke av sine omgivelser fått høre et forbauset: «Jeg trodde De var altfor sterk en personlighet til å kunne finne Dem i katolisismens åndstyrani —!» Og senere — når en slik konvertit i en samtale eller diskusjon fremsetter en litt serpreget mening — møtes han eller hun da ikke ofte av et skeptisk og ikke så ganske lite insinuerende spørsmål: «Men har De egentlig lov til å tenke og si slikt —? Jeg trodde» og så kommer en av de mange tropostulater angående vår Kirke, som ikke-katolikker har så svert lett for å utslynge. At der innenfor katolisismens rammer skulde være plass for det individuelle, for det personlige, for den personlige frihet har man vanskelig for å fatte — skjont et uhildet og fordomsfritt blick på historien skulde dog overbevise den tvilende om at så rikt og avvekslende et persongalleri som de katolske skikkelser

kan opvise og så mange vidt forskjellige typer som Kirkens helgener representerer ikke likefrem bekrefter postulatet om katolisismen som nivellerende åndsmakt —!

Imidlertid — det, som forvirrer begrepene hos dem som absolutt vil være Kirkens motstandere og det, som vi, ut fra dette med å «opta alt i beste

mening», gjerne skal betrakte som undskyldning for deres feilsyn — er selvfølgelig katolisismens store hellige samfundside, som omspinner alle Kirkens barn og gjør oss alle til «lemmer på det samme legem»: i n n a d i vår trosbekjennelse og u t a d i vår livsanskuelse. Jo større en katolsk personlighet er eller har vært — i desto høiere grad er og har hans liv vært stillet i s a m f u n d e t s tjeneste. Kanhende er det når alt kommer til alt kriteriet på en k a t o l s k personlighet: den yder istedet for å kreve — den tjener istedet for å dominere. Derfor er den katolske individualisme så vesensforskjellig fra all annen individualisme — men før vi nu går videre vil vi se litt på selve ordet individualisme for å bli klar over h v a d vi forbinder med dette ord.

«Individualisme» er nemlig et ord som i tidernes løp har måtte dekke vidt forskjellige begreper og som derfor har avstedkommet megen forvirring når det blev brukt. Det kan både ha en helt historisk betydning og betegne et bestemt tidsfenomen — og det kan betegne noe vesentlig, et princip. Men selv dette princip har man definert forskjellig idet man har gitt det dels en k r i s t e n betoning, hvorefter mennesket opfattes som et individuelt-substantielt-åndelig vesen, uødelig og med evigheten som mål — dels en a n t i s o c i a l betoning, hvorefter dets realisering betyr en ab-

Gjensidige

Norges eldste livsforsikrings-
og livrenteselskap
Stiftet 1847.

solutt negativ innstilling til samfundstanken.

Den individualisme som altså i sin fulle konsekvens medfører samfundets fullstendige oppløsning er en meget gammel ide: den går helt tilbake til Epikur, den greske filosof som allerede i oldtiden formulerte dens teori — idet han gikk ut fra at all rett hviler oprinnelig på en gjensidig overenskomst som regulerer de enkeltes fordringer og derved forhindrer friksjoner og sammenstøt. Stats- og rettsbegrepet gjør han helt utilitaristisk «Det som er formålstjenlig for den gjensidige sikkerhet må ansees for å være rett — og når derfor en lov viser sig å være uhensiktsmessig har den ikke lenger bindende gyldighet.» Altså: fordi menneskene anser det for å være heldig for sine individuelle interesser anskaffer de sig lov og rett — og av dette oppstår så staten. Denne er altså ikke en nødvendighet, som bygger på selve den menneskelige natur, og den er derfor utenfor en videnskapsmanns interessesfære. Epikurs lære innebærer som vi vil se en åpenlys fornektelse av selve samfundsideen og hans anskuelse deltes stort sett av alle antikkens tenkere — og den har vist sig å være nokså levedyktig idet vi trefter den uforandret igjennom århundre og rett som det er ser den dukke opp — f.eks. hos Hobbes, Spinoza, Millet, Spencer og hos det 18ende århundres rasjonalister.

I den kristne middelalder fant imidlertid denne antikke individualisme ingen grobunn og var helt uten betydning for utformingen av den tids samfund. Men med renessansen får individualismen som mottsetning til samfundet igjen vind i seilene og spiller atter inn i tidens kultur. Men det er vel et spørsmål hvem som var de største personligheter: middelalderens mystikere og helteskikkelser fra korstogene — eller de store renessansmennesker. Eller rettere sagt — det er ikke noe spørsmål — ti renessansens store skikkelser stiller sig så å si alle fiendtlige overfor det som efter den kristne livsanskuelse ene og alene tillater personlighetens sanne utdeltelse: den sociale holdning. Den periode skaper de mange former for det absolutte monarki som hviler på det all menneskelig verdighet krenkende ord: «Staten er jeg—!» -og renessansens personligheter er derfor ikke individualister i ordets kristne mening: å arbeide på den enkelte sjels, individualsjelsens evige bestemmelse.

Vi møter altså i renessansen klart og tydelig forveksling mellom det subjektive og det individuelle — idet den periode har sin oppmerksomhet og interesse konsentrert bare om det «dennesidige»: om å bringe det subjektive i hver enkelt frem så han kan få mest mulig ut av «her og nu». Det er selvsagt at en slik innstilling er asosial og at den ganske må borteliminere samfundsideens store og hellige oppgave: å være et middel til å bringe sjelene nærmere sitt evige mål idet de i et sant samfundsliv må innordne sig broderkjærlighetens store bud. Et bud som ikke tillater at samfundet, at staten, blit et redskap til fremme av saminteresser.

Men det var det som skjedde — og det er det

som skjer hver gang en kraftig hånd uten gjennomkristnet ånd griper styret. La oss blott i store trekk følge den historiske individualismes utviklingslinje: Alt samfundsmessig omformes efterhvert til bare å tjene jordiske formål. Når ikke den kristne livsanskuelse får råde og forbinne organisk her og hisset — anerkjenner intet menneske noen forpliktelse overfor lov og rett så det er til å stole på — stadig må der gripes regulerende inn fra de styrendes side. Alt blir derved efterhvert mekanisert og centralisert. Den menneskelige ansvarsfølelse knekkes og dermed grunnpillen i den kristne personlighet. Og den falske individualisme settes inn — den falske personlighetsdyrkelse — det falske personlighetsbegrep trer frem, kamuflert i «frihetens skikkelse», hvilket vil si den «frihet» som binder et menneske i sin egen subjektivitets lenker og som den katolske Kirke løser oss fra.

Hvad den falske individualisme fører til ser vi i den oppløsningsprocess som i våre dager foregår på alle områder av samfundslivet: i videnskap, kunst, kultur og på det økonomiske område. Men det er glædelig å se hvor erkjennelsen av dette nu er våknet og hvor sterk en vilje der settes inn for å stanse denne ødeleggelse. Ti hvor fører den individualistiske rettningslinje hen —? Immermann har gitt svaret, idet han bl. annet har påvist den sterke tilbøjelighet til sykdommer og iser til nerve- og sinnslidelser som vår tids mennesker preges av. Han betoner gang på gang at disse fenomener meget mer har sine moralske årsaker enn de bunder i fysiske og psykiske tilstander.

Men hvorfor er da menneskeheten så rystet i sitt innerste at det gir sig fysiske utslag —? Jo — «all sinnsykdrom bunder i at naturen utvikler sig i en sykkelig retning idet den utvider individet til det uendelige og umålelige. En utvidelse som tilslutt vender sig mot individet selv. Individet slåss ned til en privateksistens, til det absolutt ene og settes dermed utenfor verdensdimensjonen istedetfor å ha tilknytning til det reelle, til det samfundsmessige, til det kristne livsprinsipp.» Men Immermann uttaler tillike håpet om at menneskehetens oppløsning slik som den foregår nu kan være en foreteelse, hvormed Guds kjærlighet søker å bringe oss alle til besinnelse. Vi aner derved den uhyre fart som mennesket utsetter sig for om det vil dyrke den falske individualisme — og ved det forferdelige, som vi nu ser foregå omkring oss der hvor Gud fornektet, er det vel mulighet for at alle efterhvert vil komme til å forstå at den sanne personlighet alltid må være social.

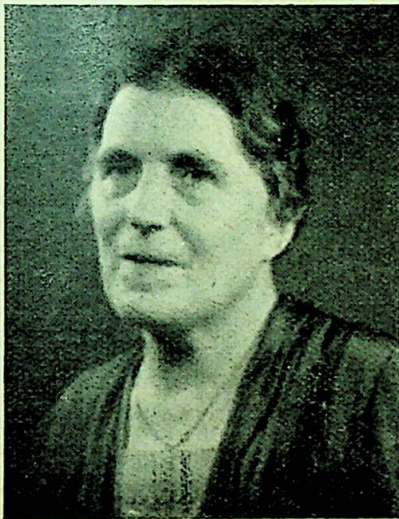
Det er den forståelse som katolisismen skjenker oss og hjelper oss til å utvikle i oss. Som bærer av en udødelig sjel er hvert eneste menneske i Kirkens øiner en fri personlighet som Gud har gitt den frie vilje til selv å bestemme om den vil nå sitt evighetsmål eller ej. Og når vi oppfatter personlighetens vesen og verdighet slik blir det en selvfølge at alle farer, som truer samfundet ut fra en klasseinndeling

i dem som tjener og dem som hersker, faller bort fordi ingen av oss da vil overbetone det individuelle og hevde dets rett på det almenes bekostning. Vi vet at Kirken kun anerkjenner den individualisme som frivillig ofrer sig i arbeide for samfundet og som lever med i sitt folks liv, i statens liv. Begrepet folk er en fülle og ikke en summ — til den fülle lærer katolisismen oss at ethvert individ må bidra som virkelig streber etter å bli en personlighet i ånd og sannhet — et fritt menneske.

*

Derfor: den dag det går op for oss alle, for hele menneskeheten, at utenfor den katolske Kirke finnes der ingen sann frihet — den dag vil jorden være kommet et langt stykke på vei mot sitt evighetsmål: å bli en del av Guds rike.

Kongens fortjenstmedalje i gull til Sigrød Øde.

Det har vakt stor glæde blant alle vore trosfeller at frk. Sigrød Øde, Verneforeningens kvinneavdelings dyktige og avholdte leder har fått kongens fortjenstmedalje i gull. I «Dagbladet» for torsdag d. 4de juli leser vi følgende:

«Mandag fikk Verneforeningens dyktige leder frk. Sigrød Øde kongens fortjenstmedalje i gull for den store innsats hun har gjort i det sosiale hjelpearbeid. Hun burde ha fått St. Olav. Mangen mann og kvinne går rundt med dette hederstegn uten å ha gjort tilnærmedesvis så meget som Sigrød Øde. Samme dag som frk. Øde fikk kongens utmerkelse sa hun også sine ulykkelige venner farvel, etter å kunne se tilbake på 30 års utrettelig arbeid for dem som er kommet på skyggesiden.

Tirsdag kveld fortalte frk. Øde litt om sin gjerning i kringkastingen, om hvordan man eksperimenterte sig frem i de første skolehjemmene etter

at den nye vergerådsloven trådte i kraft. Til å begynne med etter prøvisisk prinsipp, senere er jo-opdragelsesmetoden blitt mer human.

Verneforeningens arbeid går bl. a. ut på å hjelpe løslatte fanger til å få arbeid og eksistensmidler så de igjen kan bli nyttige samfunnsborgere. Og husmødrene viser her stor forståelse. Pikefaller sjelden tilbake til sine gamle vaner. De vil bort fra den vei som har ført dem i ulykke. De eldre derimot, som ligger under for drikken, er det vanskeligere å utrette noe for, selv om viljen er tilstede.

Om arbeidsanstalten sier frk. Øde, at det naturligvis vilde ha vært best om den hadde ligget ute på landet. Et syn som for øvrig Dagbladet gjentatte ganger har gjort sig til talsmann for. Det gjelder jo å oparbeide kvinnenens fysikk.

En av de tristeste foreteelser ved gatetraffikken er alfonseriet som florerer i nokså høi grad her i Oslo. Det er sjelden at en pike angir sin venn, hun, som trekker på gaten blir knepet, mens han går fri. Aldri blir mannen straffet for gatetraffikk og efterspørsel.

Til å begynne med tar man svært humant på de kvinnelige løsgjengere. Det blir advarsler, mulkt og korte dommer, selv om det nok finnes dem som tilsammen har sittet inne i 20 år. Heldigvis er synet på straffen blitt endret med årene. Det er ikke straff menneskene skal ha, men et middel til gjenreisning.

De kvinner som har vært på arbeidsanstalt sammen, viser som oftest rørende trofasthet og kameratskap mot hverandre. Det er sikkert så at feilende mennesker er snildere enn andre, sier frk. Øde, — de blir beskjedne og takknemlige, og de fører en stor kamp for å reise sig.

Også fangenens familier har Sigrød Øde og Verneforeningen tatt sig av. Hun kan fortelle om de skyldløse lidelse, om mødre som er heltinner, om kvinner som holder ut med drankere gjennom et langt liv. De opdrar barna til hederlige mennesker — og når mannen kommer ut av fengselet finner han et velstelt hjem hvor han er velkommen. Disse mødrene setter ryggen til i alle vanskeligheter, ribber sig selv om igjen og om igjen.

Et ønske har frk. Øde nu når hun trer tilbake fra sitt lange, velsignelsesrike virke, hun håper at

Garderobepressen

U t f ø r e r

FARVNING
REPARASJONER
PLISSE
KUNSTSTOPNING
HULSØM
STRØMPEOPMASK
VASK m. m. m.

Ring 68620 Majorstuveien 34

Hjornet av Jac. Aallsgate

Stor katolsk kongress i Prag.

I dagene 28—30 juni avholdtes en stor katolsk kongress i Prag som fikk sitt serlige høitidelige preg ved at pave Pius XI sendte en legat dertil — nemlig kardinal Verdier, erkebiskopen av Paris. Katoliker fra alle de mange nasjonaliteter som Tsjekkoslovakiet omfatter deltok med liv og begeistring i denne kongress som også blev omfattet med stor sympati av myndighetene. Med store æresbevisninger mottok regjeringen kardinallegaten og viste derved at alle de divergenser, som en lang tid har truet med å skille stat og kirke, nu er lykkelig bilagt.

Den pavelige legat blev møtt ved landets grense av minister Sramek som representant for regjeringen, av erkebiskopen av Prag og en representant for landets præsident. Et kompani infanteri paraderte og tre barn fra tre av Tsjekkoslovakiets mange nasjonaliteter ønsket kardinalen velkommen på tsjekkisk, tysk og fransk. Kardinallegatens inn- tog i Prag formet sig som et triumftog, alle kirkeklokker ringte og æresregimentets musikkapell foredrog den pavelige og tsjekkiske hymne. Hele regjeringen med præsidenten i spissen, formennene for kamret og senatet, generalstabchefen, corps diplomatique, alle landets biskoper, mange ordens- og verdensprester, representanter for «katolsk aksjon» og alle tilsluttede organisasjoner var tilstede ved mottagelsen. Etter at presentasjon av de fremmøtte var foretatt kjørte legaten i presidentens automobil til det erkebiskopelige palæ hvor han mottok de offisielle visiter. Ved mørkets frembrudd strålte hele byen i den festligste illuminasjon.

Kongressens høitidelige åpning fant sted i Prager-katedralen. På veien derhen hilstes kardinal Verdier med begeistrede ovasjoner av den store menneskemengde. I katedralen bad kardinalen først en bønn ved den hellige Wencelaus' grav og åpnet derpå festen ved å påkalle byens og landets helgener: Vitus, Wencelaus, Johannes Nepomuk, Ludmilla og Agnes. Til stede i kirken var foruten landets øverste myndigheter, både verdslige og geistlige, diplomaterne og hærens øverstkommanderende også kardinalene Innitzer av Wien og Hlond av Warschau. Erkebiskop Kasper av Prag opläste den pavelige skrivelse om legatens utnevning først på latin og så på de seks sprog som tales i landet. Derpå talte kardinal Verdier varmt og inntrengende om troens fornyelse.

I alle byens kirker avholdtes der gudstjenester og alle var fyllt til trengsel. I flokk og følge gikk man til Herrens bord og alle prekene hadde til tekst: Kristi kongedømme. Etter gudstjenestene avholdtes der enkelte møter idet man samlet sig i særgrup-

de som kan vil støtte Verneforeningens arbeide. Det trenges mange penger — hun har ofret et langt liv for sine ulykkelige venner, det burde ikke være for meget om vi ofret noen kroner».

per av prester, arbeidere, bønder, handlende, embedsmenn og lærere. Emnet for forhandlingene var overalt det samme: katolikkenes religiøse og borgerlige plikter. Om eftermiddagen fannt det første samlede friluftsmøte sted — og om kvelden feiredes festandakter i alle kirker.

Om kvelden d. 29. juni fannt den centrale eukaristiske høitidelighet sted på Wenzelausplassen, hvori deltok 150000 mennesker. Kl. 8 bragte en forgyllt statskaret trukket av seks hvite hester kardinallegaten til stedet. En prest fremsa trosbekjennelsen foran mikrofonen seks ganger på forskjellige sprog og seks ganger blev den gjentatt setning for setning på tsjekkisk, slovakisk, tysk, polsk, rutenisk og ungarsk. Så klang Tantum ergo og kardinallegaten meddelte den sakramentale velsignelse.

Om søndagen celebrerte kardinallegaten en høitidelig pontifikalmesse på Prager-Stadion. Antallet av deltagerne anslåes til minst 250000. Evangeliet læstes på 6 sprog og med denne høitidelighet var kongressen slutt.

PROGRAM

for

Olsok-Valfarten.

Lørdag den 27. juli.

- Kl. 9.10 avreise fra Østbanen, Oslo.
- » 21.15 ankomst Trondheim.

Søndag den 28. juli, Olsokaften.

- Kl. 8 : Messe med kommunion i St. Olavs kirke.
- » 10.30: Pontifikalmesse i St. Olavs kirke.
- » 12.30: Landsmøte. Dagsorden: Årsberetning. Regnskap. Valg på formann og to medlemmer samt revisorer. Lovforandringer. Eventuelt.
- » 15: Festmiddag i «Harmonien».
- » 19.00: Aftenandakt.
- » 20: Festmøte i «Harmonien».

Mandag den 29. juli, Olsokdagen.

Valfart til Stiklestad.

- Kl. 6.30 avreise til Verdal med jernbanen eller med biler.
- Etter ankomsten til Verdal: Proseksjon til Stiklestad, Pontifikalmesse i Stiklestad kapell, Stevne.
- Kl. 15: Middag på Verdal hotell.
- Kl. 16: Avreise fra Verdal.
- Kl. 19: ankomst Trondheim.
- Kl. 19.30: Avslutningsandakt i St. Olavs kirke

Tirsdag den 30. juli.

- Kl. 9: Høimesse (Pontifikalmesse) i St. Olavs kirke. Resten av dagen fri til deltagelse i Riksmessens hoveddag og «Byens dag».

Onsdag den 31te juli.

Kl. 8: Avreise med jernbanen for sydgående reisende.

Ved elskverdig imøtekommenhet fra den apostoliske præfekt i Trondheim er det gitt deltagerne til Landsmøtet anledning til å bli over en dag i Trondheim, da der tirsdag skal arrangeres en «byens dag» og forbindelse med riksmessens hoveddag. Der vil bli historiske optog og andre tilstelninger og forøvrig får man dagen fri til å bese sig rundt i byen.

Avreisen vil således først finne sted onsdag morgen.

I de siste dager er der strømmet inn mange anmeldelser fra interesserte som vil delta i tilstelningene i Trondheim og valfarten. Turen til Stiklestad blir den billigste: «I manns minne», idet vi får Billigbilletter d.v.s. reisen frem og tilbake koster kun kr. 5.40 for voksne og kr. 3.60 for barn. Ved stevnet på Stiklestad hvor Lars Eskeland skal tale blir der forfriskninger å få. Middagen inntas på Verdal hotell til en pris av kr. 1.50. Det blir således en overkommelig affære for de fleste. Den disponible plass er imidlertid begrenset, så interesserte bør melde sig hurtigst mulig og under ingen omstendigheter senere enn den 20. ds. til sekretæren:

Honore' L. Barra,
Dronningensgt. 21. Tlf. 24426
Oslo.

Engelske trosfeller i Norge.

I august måned vil et selskap av engelske katolikker som er serlig interessert i katolisismen i de nordiske land, inntreffe her til Norge på en kombinert pilgrim- og studiereise. De ledes av mr. Aldridge og teller blandt sig den kjente illustratorkunsteren Peter F. Anson som også skal opta skitser her fra landet.

Reisen er så noenlunde fastsatt i sine store trekk. Mandag morgen d. 12te august ankommer selskapet i et antall av ca. tyve fra Newcastle og benytter formiddagen til å bese vikingskibene, Holmenkollen m. m. Om eftermiddagen mottas de av biskopen eller provikaren — der avlegges besøk i St. Olavskirken og i St. Dominikus. Neste morgen går ferden til Hamar, hvor ruinene besees og der avholdes en andakt i St. Torfinnkapellet med efterfølgende samvær med menigheten da det er en av reisens hovedoppgaver å gi anledning til å lære de norske og svenske trosfeller å kjenne. Onsdag går turen til Lillehammer hvor Maihaugen besees. Man tar dagtoget til Trondheim hvor katedralen og St. Olavskirken besøkes og neste dag går turen til Stockholm hvor der av fremtredende svenske katoliker er planlagt et utmerket program for reisen i Sverige. Den årlige valfart til Bjørkø er således opsatt for at de engelske gjester kan være med — man skal til Vadstena og andre kjente katolske steder.

«St. Olav» skal senere komme tilbake til denne sak.

95 år.

Fredrikstads eldste katolikk, fru Maren Andersen, fyllte mandag d. 8ende juli 95 år. Den gamle dame tilbragte sin høitidsdag på St. Josephs hospital da hun har vært så uheldig å brette benet, men søstrenes kjærlige pleie og mange oppmerksomheter fra nær og fjern forsødet henne dagen. Om enn post festum så dog like opriktig foier «St. Olav» sine lykkønskninger til de andre som fru Andersen har mottatt!

Vår Feriekoloni.

En hilsen fra feriekolonien.

«Så er vi da her på det deilige Sylling igjen. Vi fryder oss over, hvor vakkert her er og over at vi har slikt nydelig veir og slikt et lokale da! Det nyopførte arbeiderforeningslokale er så pent og praktisk at det ikke kan beskrives. Store deilige rum, spisesalen hvis ene vegg består av bare vinduer med utsikt over fjorden, et stort prektig kjøkken, deilig matkjelder kort sagt det kan ikke bli bedre end det er. Vi har det som plommen i ett egg og vi ber hver morgen for våre velgjørere som har skaffet oss denne deilige ferie. Vi er bare lei for at dagene går så fort, så halve tiden allerede er forbi; gid vi kunde få være her dobbelt så lenge. Vi sender alle St. Olavs» lesere en hjertelig hilsen og på gjensyn i Oslo.

Tante og barna på feriekolonien.

Fra feriekolonien.

Innkomet ³⁰/₆—⁷/₇.

Arkt. S.	kr.	20.00
M. P.	»	10.00
Mariabarn	»	5.00
fru L. Thorn	»	5.00
I. S.	»	10.00
Dédé	»	5.00
M. B.	»	10.00
E. & R.	»	10.00
G. Th. H.	»	10.00
frk. Parr	»	20.00
Fru Augusta Lund	«	5.00
En navnløs giver	»	3.00
A. V. G.	»	5.00
Pastor de Geus	»	54.60

kr. 162.60

Ialt innkommet kr. 1434,60

In natura mottatt:

Gratis medicin fra Løveapoteket — 24 kg.
smør fra Norenberg & Co. — 1 kasse brød hver
uke fra baker A Hansen — 3 spann pølse fra
Jens J. Andersen m. m.

Herhjemme : —

Oslo. Av besetningene på de amerikanske krigsskiber «Arkansas» og «Wyoming» som i øieblikket gjester byen tilhører ca. halvparten vår Kirke. Ved søndagens høimesse var over 100 officerer, kadetter og menige tilstede i St. Olavs kirken hvor pastor H. K. Bergwitz celebrerte. Dagens epistel og evangelium leste han fra prekestolen både på norsk og engelsk og knyttet dertil en hjertelig velkomsthilsen til de amerikanske marinefolk idet han uttrykte menigheten og prestenes glæde ved å se så mange av dem i Kirken. I tilslutning til dagens tekst

holdt pastor Bergwitz ydermere en del av sin preken på engelsk.

Oslo. Vår Frue hospital har kjøpt den prektige eiendom Grefsen i Vestre Aker av gårdbruker O. Lilloe-Olsen. Det er meningen at den skal gjennomgå en fullstendig ominnredning og bl.a. avse plass for et hvilehjem for sykesøstrene. Salget omfatter hovedbygningen og 20 mål have — og det er gammel klostergods som dermed vender tilbake til katolske innehavere. Den var allerede tidlig i middelalderen nevnt som en av bygdens største gårde — og i det 16. århundrede tilhørte den Hovedøens kloster. Senere blev den krongods og kom i det 17de århundre på private hender.

Tønsberg. 30. juni, på Sankt Peters og Sankt Pauls minnefest, var en strålende høitid for St. Olavs menighet i Tønsberg. Det lille kapell var smykket rikt utvendig og innvendig av lange lenker av sommerens grønne prakt; alteret var i sitt festskrud med mange skinnende lys og roser og liljer i flor. Til ære for det biskoppelige besøk blev der flagget fra tårnet med pavelige og norske flagg. — Til tonene av «Ecce sacerdos» av Rastelli holdt biskopen sitt inntog i kirken, som var fylt til siste plass. — Efter festhøimessen som celebrertes av pastor rector Sund, mens den unge organist Helmut Riedel og det lille kor utførte Singenbergers messeverk og skilte sig fra opgaven på en prisverdig måte, fornyet fermlingene dåpsløftet. Hans

Fra Tønsberg 30te juni.

Høiarværdighet holdt så festprekenen, hvorefter han meddelte fermingens hellige sakrament til ialt syv. Faddere var fru sølvsmid Bauer og hr. Apotheker Müller. Som ceremonielle assistenter fungerte herrene Abrahamsen og Dr. Meyer. Den kirkelige høitid avsluttedes med den sakramentale velsignelse. Efterpå var det menighetsmottagelse med taler og forfriskninger. Omtrent fulltallig var våre trosfeller møtt frem fra Tønsberg, Nøtterø, Slagen, Horten, Sandefjord o.a.st. og bidrog sitt til å gjøre dagen uforglemmelig.
Koresp.

— og derute

London. For kort tid siden avgikk i en meget høi alder benedektinerpateren William Kent ved døden. Han behersket ikke mindre enn 54 sprog og dialekter og var ofte istand til å yde politi og retsmyndighetene store tjenester når det gjaldt om å få tydet uforståelige dokumenter. Personlig var han såre beskjedne og tilbakeholdende.

Redaktør: Mgr. Irgens.

K. Grønli's Bok- & Akcidenstrykkeri, Telf. 10877, OSLO.